

**STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN
CENTRUM FÖR EUROPASTUDIER (CES)**

DEN GREKISKA SOMMAREN 2015

Hur två europeiska dagstidningar återgav
Greklands kamp för att få behålla euron

Leonie Emanuelsson

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2019
Handledare:	Ann Ighe

Abstract

During the summer of 2015, there were debates about Greece's struggle to remain with the euro as its currency. This thesis will examine the representation of the debate of this problem in two European daily newspapers: Helsingin Sanomat (FIN) and The Irish Times (IRL). The focus of this thesis is to analyze the discourse in articles in these two newspapers using Bacchi's discourse analytic tool "What is the problem represented to be". The views expressed in the articles in these two newspapers differs when it comes to representing Greece's struggle to remain within the Eurozone. The main view expressed in the articles in Helsingin Sanomat portrays the problem as that the Greeks have behaved dishonestly and now wanting the other euro-countries to share the bill for overspending and mismanagement. The view was ultimately to save the euro, not necessarily to help Greece. On the other hand, the views expressed in the articles in The Irish Times show much more of an understanding of the complexity of the problem, arguing that the challenge is as much the governance of a sub-optimal currency system, as the Greek old fashioned and wasteful way of managing its economy.

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	HT19
Handledare:	Ann Ighe
Nyckelord:	Grekland, Eurokrisen
Antal ord:	12 249

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
2. Syfte och frågeställningar.....	3
2.1 Syfte.....	3
2.2 Frågeställningar.....	3
2.3 Disposition.....	3
3. Bakgrund.....	5
3.1 Den grekiska eurokrisen.....	5
3.2 Finland och Irland.....	6
3.3 Irland, EU och den finansiella krisen.....	6
3.4 Finland, EU och den finansiella krisen.....	7
3.5 Händelseförloppet i Grekland sommaren 2015.....	7
4. Teori.....	9
4.1 Socialkonstruktivismen.....	9
4.2 Språket och samhället.....	9
4.3 Problematisering.....	10
4.4 Diskursen om Greklands eurokris.....	10
5. Tidigare forskning.....	12
6. Metod och material.....	15
6.1 Metodproblem och studiens validitet.....	15
6.2 Urval och avgränsningar.....	15
6.3 Tidningarna.....	16
6.4 The Irish Times.....	16
6.5 Helsingin Sanomat.....	17
7. WPR som analysmetod.....	18
7.1 Dikotomier, nyckelbegrepp och sociala kategorier.....	20
7.2 Debatten kring Greklands eurokris.....	21
7.2.1 Mot stödpaketet.....	21
7.2.2 För stödpaketet.....	21
8. Resultat och Analys.....	22
8.1 Finländska röster om Eurodramat sommaren 2015 i Helsingin Sanomat.....	22
8.2 Irländska röster om Eurodramat sommaren 2015 i The Irish Times.....	28
9. Sammanfattning och avslutande diskussion.....	32
9.1 Återknytning till frågeställningarna.....	32
9.2 Diskussion.....	33
Referenslista.....	34
Bilagor.....	39

Inledning

Under de första åren på 2000-talet upplevde Europa och världen en god ekonomisk tillväxt. Denna tillväxt fick ett abrupt slut då den amerikanska investeringsbanken Lehman Brothers kraschade september 2008. Krisen började inom den finansiella sektorn och fortsatte till de nationella reella ekonomierna. Krisens påverkan på de respektive länderna varierade beroende på i vilken utsträckning som deras politik lyckades med att motverka den ekonomiska chocken (Suni & Vihriälä, 2016).

Ett av de värst drabbade länderna var Grekland. När krisen var som mest akut trodde många att Greklands ekonomi skulle kollapsa och dra den gemensamma valutan euro med sig. Under 2009 framkom att Greklands tidigare regering hade dolt sanningen om det verkliga ekonomiska läget i landet (Boström, Savic, Nylander & Sjöström, 2009). En kollaps av euron skulle till och med ha kunnat hota Europeiska Unionens existens (Rachman, 2010). 2010 visade det sig att Grekland hade haft ett större underskott i de offentliga finanserna än vad som uppgivits (Akhtari, 2015).

Under åren som följde fortsatte det grekiska dramat till klimax sommaren 2015. Sommarmånaderna det året kommer att bli ihågkomna som ett centralt ögonblick i den Europeiska Monetära Unionens (EMU) historia. Euron var ett fundament i ambitionen att skapa en ekonomisk monetär union enligt Maastrichtfördraget från 1992 (*Fem viktiga saker att veta om Maastrichtfördraget*, 2017). Den gemensamma valutan bygger på att de länder som deltar solidariskt följer de åtaganden som det innebär.

Debatten 2015 gällde Greklands kamp för att få behålla den gemensamma valutan euro, och att slippa påtvingas ett utträde ur valutaunionen, ett så kallat Grexit. Debatten om Grexit handlade bland annat om:

1. De strukturella bristerna i valutaunionen (Farell, 2012).
2. Huruvida grekerna skulle ses som offer eller förbrytare (Ekman, 2014).
3. Domedagsprofetior om valutaunionen och om Greklands framtid (frekvent i engelsk press, Ziabari & Milios, 2019).

Det blir intressant att studera debatten kring det tredje räddningspaketet till Grekland eftersom den monetära unionens solidaritet sattes på prov (Greece: the third economic adjustment programme - Consilium, 2019).

2. Syfte och frågeställningar

2.1 Syfte

Uppsatsens syfte är att undersöka hur debatten fördes om Greklands kamp att få stanna kvar som ett euroland under sommaren 2015 i två nationella europeiska dagstidningar: finska *Helsingin Sanomat* och irländska *The Irish Times*. Ambition är att få fram problemframställningarna i artiklarna och sedan analysera dessa ur ett socialkonstruktivistiskt perspektiv. Artikelförfattarna till det valda materialet kan även ses som makthavare, då de definierar problemet, det vill säga problematiserar det. Målsättningen är således att föra en kritisk diskussion kring de antaganden som ligger latent i de valda artiklarna för att bättre uppnå förståelse om debatten som fördes. Genom att använda frågebegreppen: *vem, vad, hur* och *varför* blir det möjligt att dra slutsatser om debatten som inte är uppenbara för var och en som enbart läser igenom de relevanta texterna från början till slut. Analysen syftar till att få fram det osagda. Uppsatsen kommer att undersöka skillnader i hur debatten fördes i två dagstidningar i två euroländer om ett tredje eurolands kris (Grekland).

2.2 Frågeställningar

- Hur framställs debatten om det grekiska euro-dramat i två europeiska dagstidningar: Irish Times och Helsingin Sanomat?
- Vilka synsätt finns på relationen mellan den grekiska makteliten, det grekiska folket, befolkningen i övriga euroländer samt makteliten i Europa?

2.3 Disposition

Uppsatsen inleds med en bakgrund till den globala finansiella krisen och den efterföljande grekiska eurokrisen. Här behandlas också de tre relevanta ländernas respektive erfarenheter från den finansiella krisen. I kapitel 4 följer sedan en teorigenomgång, där den socialkonstruktivistiska bakgrunden redogörs, språkets betydelse och begreppet problematisering. Tidigare forskning om den grekiska krisen kommer sedan att behandlas i kapitel 5. I kapitel 6 redogörs metoden, urvalet och studiens begränsningar. I samma kapitel presenteras uppsatsens material. En röd tråd i teorin och metoden är Carol Bacchis WPR-metod (What's the Problem Represented to be). Metoden får sin genomgång i kapitel 7, där Bacchis sex frågor presenteras. I samma kapitel tas också andra analysmetoder av henne upp:

dikotomier, nyckelbegrepp och sociala kategorier. I kapitel 8 presenteras analysen. Slutligen kommer resultat och återkopplingen till frågeställningarna i kapitel 9. Avslutningsvis kommer idéer för avslutande diskussion och fortsatta studier i kapitel 10.

3. Bakgrund

Innan analysen av hur debatten fördes om den grekiska eurokrisen görs är det viktigt att erhålla en viss förståelse för de tre länderna och deras respektive relation till den gemensamma valutan.

3.1 Den grekiska eurokrisen

När den socialdemokratiska PASOK-regeringen kom till makten i oktober 2009 tillkännagav den att budgetunderskottet var 12 %, istället för de 6 % som den tidigare höger regeringen hade rapporterat (Allen, 2015). Nyheten kan sägas vara starten på den grekiska eurokrisen. Ursprunget till denna kris härstammar från Greklands vilja att bli en del av den gemensamma valutaunionen.

Under slutet av 1990-talet användes konvergenskriterierna för att fastställa vilka länder som var redo att ansluta sig till euron, den så kallade tredje etappen av EMU (*Villkor för att få gå med i euroområdet: konvergenskriterier - Consilium*, 2019). Redan då var det tydligt att skillnaderna skulle kvarstå bland medlemsstaternas beträffande nivån på statsskulden. Medlemsstater med högre statsskuld än den överenskomna skuldnivån (motsvarande 60 % av BNP) skulle behöva arbeta konsekvent med att minska skuldkvoten. Skulden betraktades emellertid som något som enskilda regeringar inte kunde åtgärda snabbt då den ackumulerats under årtionden. Således blev överenskommelsen i praktiken att euroländerna skulle koncentrera sig på de nationella budgetunderskotten.

Redan från början fanns det misstankar om att vissa medlemsstater förskönat presentationen av sina respektive offentliga finanser. Vid denna tid var den nationella statistiken en fråga om nationell suveränitet. Som en konsekvens av regeringsskiftet 2009 stod det klart att Grekland hade brutit mot målet avseende budgetunderskott. Med tanke på hur Grekland hanterat sina offentliga finanser var det få europeiska ledare som var angelägna om att hjälpa dem. De ansåg att den grekiska statsapparaten var alltför byråkratisk och att det fanns en rådande klientelism och en dålig skattemoral. Med andra ord hade de sig själva att skylla.

När Greklands bekymmersamma finansiella situation blev allmänt känd, kunde inte landet längre låna på den internationella kapitalmarknaden. Grekland behövde låna för att finansiera

sitt budgetunderskott. Då blev det de övriga euroländerna och det internationella samfundet som fick komma till hjälp. Dessa representerades av den så kallade trojkan: IMF (Internationella Valutafonden), ECB (Europeiska centralbanken) och EU-kommissionen, vilka verkställde totalt tre räddningspaket för Grekland, med en slutnota på över 240 miljarder euro. Räddningspaketets syfte var att:

1. Ge Grekland tid att stabilisera sina finanser.
2. Dämpa de finansiella marknadernas oro.
3. Uppnå en varaktig ekonomisk återhämtning (Alderman et al., 2016).

3.2 Finland och Irland

Det finns flera argument för att jämföra Finland och Irlands liknande erfarenheter med hur debatten om Greklands kris fördes i dagstidningar. Båda länderna har euron som valuta och ingen av dem är medlemmar i NATO. Länderna har historiskt dominerats, på gott och ont, av sina respektive grannar (Sverige, Ryssland/Sovjetunionen och Storbritannien). EU-medlemskapet gav således länderna möjlighet att skapa en motvikt till den historiska ”ryggsäcken”. Båda länderna anses vara goda medlemmar i EU, duktiga på att implementera EU:s lagstiftning och direktiv.

Historiskt har Finland och Irland varit utvandrarländer. De båda länderna har unika språkliga arv, samt är officiellt tvåspråkiga. Länderna har små befolkningar på drygt fem miljoner vardera. De bedöms ha varit sena i sina respektive urbaniseringar. Länderna är båda republiker och blev självständiga runt samma tid – Finland år 1917 och Irland år 1921. En faktor som skiljer dem åt, och som är relevant i detta sammanhang, är inträdet i det europeiska samarbetet. Irland gick med i EG 1973, det vill säga 22 år tidigare än Finland.

3.3 Irland, EU och den finansiella krisen

EG/EU-medlemskapet har påverkat den irländska ekonomin positivt. Landet har gått från att vara ett av de fattigare länderna inom EG/EU, till ett av de rikare. Medlemskapet har betytt en europeisering, det vill säga ett EU-inflytande i form av policyöverföring och konvergens, från en mer anglosaxisk modell till en mer kontinental (Murphy, 2014). Det anses imponerande att

Irland år 2007 hade EU:s näst högsta BNP per capita och en arbetslöshet på endast 4,6 %, eftersom landet under 1980-talet led av fattigdom och hög arbetslöshet på över 15 %.

Under perioden 1995–2007 växte landets ekonomi årligen i snitt 6 % och begreppet ”Den Keltiska Tigern” myntades (Strandberg, 2010). Med en välutbildad engelskspråkig befolkning i kombination med en låg företagsskatt lockades utländska investerare. Låg skatt, låga räntor, och stark tillväxt i ekonomin skapade dock en överhettning, som ledde till spekulation och kreditexpansion, framför allt inom fastighetssektorn. Under 2007 kom den irländska fastighetsbubblan att spricka. Den irländska finanskrisen 2008–2011 förvärrades sedan av den då rådande internationella finanskrisen. 2008 blev Irland det första eurolandet att hamna i recession (Strandberg, 2010). Irland blev också det första eurolandet att försöka ta sig ur krisen med hjälp-lån arrangerade av EU och IMF (Library, 2017).

3.4 Finland, EU och den finansiella krisen

Finland gick med i EU 1995. EU-medlemskapet har blivit en central referenspunkt inom politiken och är viktigt för hur Finland ser sina förbindelser med omvärlden. Finland antog euron som valuta från start. Opinionsundersökningar har visat att säkerhetskänslan, tillsammans med förväntningar på ekonomi och identitet, var bland de viktigaste argumenten för EU-medlemskapet och för euron. Finland har under sina två decennier som EU-medlem blivit fullt europeiserad genom integration i EU:s institutionella system och politik. Inte ens den finansiella krisen 2008–2011, och den starkt polariserande effekten på Finlands EU-debatt lyckades utmana detta stöd på något väsentligt sätt (Tiilikainen, 2017).

Sannfinländarna är ett av de större politiska partierna i Finland. De betecknas som ett så kallat populistiskt parti och de har sedan sin tillblivelse varit EU-kritiska. Under 10-talet har detta parti motsatt sig att Finland finansiellt skulle hjälpa andra euroländer i kris, till exempel som stödpaketet till Portugal 2011. När sannfinländarna kom med i regeringen Sipilä (2015–2019) var de inte lockade av tanken att Finland skulle hjälpa Grekland finansiellt.

3.5 Händelseförloppet i Grekland sommaren 2015

Tidsmässigt begränsas studien till debatten som följde händelserna sommaren 2015 (mer exakt tidsperioden mellan 30 juni och 16 augusti). Sommaren 2015 nåddes klimax i det

grekiska euro-dramat. Det grekiska parlamentsvalet 25 januari 2015 gav makten till det radikala vänsterpartiet Syriza. Valresultatet betraktades som kritik mot de etablerade partierna (högerpartiet Ny Demokrati och socialdemokratiska PASOK) som båda omväxlande styrte Grekland sedan militärjuntans fall år 1974.

Den 27 juni 2015 meddelade den grekiske statsministern Aléxis Tsípras att en folkomröstning skulle hållas för att godkänna den plan som diskuterades med Greklands kreditgivare: IMF, ECB och de andra euroländerna. Den grekiska valmanskåren röstade med stor majoritet (61 %) ned utkastet till ett nytt stödpaket i en symbolisk folkomröstning 5 juli. Den förvärrade ekonomiska situationen ledde till och med till att de grekiska bankerna hölls stängda i sex dagar under månadsskiftet juni/juli 2015. Den 1 juli hade Grekland missat en skuldåterbetalning till IMF. Den 13 juli slöt euroländernas statschefer till slut ett avtal med Grekland om ett nytt hjälppaket. Detta för att bana väg för en omstrukturering av den grekiska statsskulden. Tyska parlamentet Bundestag godkände 17 juli symboliskt det tredje räddningspaketet. Statsminister Tsipras kom slutligen fram till att Grekland borde acceptera ett nytt räddningspaket (det tredje i ordningen) för att undvika kaos. Mellan den 14 augusti och 20 augusti godkänner det grekiska parlamentet ett tredje räddningspaket. Den 20 augusti utbetalades den första raten till Grekland (Allen, 2015).

4. Teori

4.1 Socialkonstruktivismen

Socialkonstruktivism har hämtat sin inspiration från bland annat Thomas Kuhns kunskapsfilosofiska arbete. På 1960-talet var den allmänna synen att vetenskap verkade homogen och ständigt växande, det vill säga vetenskap bygger ny kunskap på existerande kunskap och växer därigenom i en rät linje. Kuhn menade att vetenskapens väg framåt var full av brott och återvändsgränder, med andra ord att kunskapsutvecklingen inte är någon rak linje. Snarare spelar sociala faktorer och forskarnas egna normer en viktig roll. Kuhn vill visa att det inte bara är objektiva fakta som styr och bestämmer utgången i en konflikt mellan två paradigmen, utan även den subjektiva tolkningen hos varje individ.

Socialkonstruktivismen har också hämtat inspiration från Ludvig Wittgensteins idéer om språk och språkets användning. Ett språks betydelse avgörs av hur det använts. Språkspel är ett centralt begrepp för Wittgenstein. Det är inte regler och logik som styr mänskligt beteende, utan närmast sociala faktorer. Wittgenstein hävade att ett ord eller till och med en mening bara har betydelse som ett resultat av att spelet spelats. Wittgenstein hävdade vidare att språkets betydelse bestäms utifrån situationer. Beroende på sammanhanget kan ett yttrande vara en order, svaret på en fråga eller någon annan form av kommunikation.

Sociologen Harold Garfinkel har också fungerat som inspiration. Garfinkel menar att studieobjekt och fenomen inte bör ryckas loss ur sitt sammanhang. WPR metoden, som utvecklas vidare i kapitel sex och sju, har anammat socialkonstruktivismens idéer om att samhällsfenomen är socialt konstruerade och att dessa förändras över tid och kulturgränser. Genom att kritisera och ifrågasätta vissa givna kategorier och roller i samhället och över tid öppnar WPR upp för flera förklaringsmodeller (Bacchi, 2009:264).

4.2 Språket och samhället

En diskursanalys lägger tyngd på språket. Språk reproducerar den fysiska världen, och ger den mening och betydelse genom olika diskurser (Winther Jørgensen, 2000:15). Företeelser kan ges mening utifrån olika diskurser. Begreppet diskurs används på olika sätt, inom olika

discipliner. Vanligtvis torde vara att en diskurs avser allt språkande inom en institution, eller givet ämnesområde. Med allt språkande, menas allt sammantaget som skrivs eller sägs. En diskurs berättar inte nödvändigtvis ”vad som bör sägas”, utan formar snarare åsikter, värderingar och normer genom att diskutera ett ämne på ett specifikt sätt. Förståelserna som diskursen skapar kan ge sociala konsekvenser. Språket blir då inte bara beskrivande och neutralt, utan konstruerar den sociala världen.

4.3 Problematisering

WPR har inspiration från Michel Foucaults verk kring diskurser (Boréus, 2011:155–156). Foucault koncentrerar sig på diskursiva formationer som influerar vår syn på vad som är sant kontra falskt, och därmed begränsar vår uppfattning om vad som är möjligt. En genomgång av WPR-metoden kommer att ske nedan i 7.2. WPR skulle kunna översättas till: ”Hur framställs problemet?” Bacchi menar att språk bildar relationer mellan begrepp och formar ens uppfattning om världen (Bacchi, 2009:212–213). Hon talar även om hur den poststrukturalistiska ansatsen beaktar existensen av en politisk dimension – en problematisering. Makthavare blir privilegierade, då de bestämmer hur problem framställs samt vilka styrmedel som allokeras för genomförandet av politiska beslut (Bacchi, 2009:34). Artikelförfattarna i det valda materialet i denna uppsats kan också ses som makthavare, då de definierar problemet.

Begreppet problematisering handlar om vilka frågor som skapas för att bli problem. De definierade problemen är grunden för de olika politiska ställningstaganden som styr medborgarnas dagliga liv. De som kan definiera problem besitter makt och påverkar hur medborgarna uppfattar omvärlden, vad som är problem och vad som är lösningen (Bacchi, 2009:25–31).

4.4 Diskursen om Greklands eurokris

I en diskursanalys är det diskursen som är fokus för analysen, inte den underliggande ”verklighet”. Diskursen är alltid en del av verkligheten. I det här fallet kan en säga att diskursen är en del av fenomenet ”Greklands eurokris”, men hela fenomenet är en del av samma verklighet. Denna uppsats blir en del av diskursen om Greklands eurokris, som omfattar allt som skrivits eller sagts inom ämnet. Urval har skett ur den samlande diskursen, i

form av den debatt som förekom i två europeiska dagstidningar. Analysen av mitt valda material kommer inte att värdera rätt eller fel, utan undersöka och finna mönster. Det uppenbara kan vara svårt att upptäcka, eftersom analytikern är en del av den kultur som kommer att undersökas. All socialkonstruktivistisk forskning är subjektiv och en fullständig opartiskhet är utopiskt. Artikelförfattarna i det valda materialet har alla en relation till de länder som berörs i denna uppsats, direkt eller indirekt. Texter påverkar, då de formar medborgarnas förställningar beträffande hur samhället ser ut eller borde se ut.

5. Tidigare forskning

Nedan presenteras studier och forskning med liknande teman. Inga av dessa artiklar kopplas uttryckligen till Bacchis WPR-metod, men det finns diskursanalytiska ansatser, vilket gör dem relevanta. Det som är intressant med dessa studier är deras behandling av diskursen om eurokrisen generellt, och den grekiska eurokrisen specifikt. Noterbart är att flertalet av skribenterna har grekiska efternamn och några är kopplade till grekiska universitet.

I *The Media and Financial Crises: Comparative and Historical Perspectives* gör Stylianos Papathanassopoulos (2015) en kvantitativ undersökning om åtta olika europeiska dagstidningar och deras inställningar till eurokrisen 2010. Resultaten visar i vilken utsträckning fenomenet tagits upp, hur det återgetts och vilka inställningar respektive tidningar tagit kring eurokrisen och till Grekland som euroland. Rapporteringen om Greklands medlemskap i eurozonen under eurokrisen var, enligt studien, ofta associerad med negativa kommentarer. Studien kommer sedan fram till att flera av artiklarna behandlade Tysklands förbundskansler, Angela Merkel, och Greklands dåvarande premiärminister George Papandreou som antagonisterna i det grekiska dramat.

2013 genomförde Touri och Lynn Rodgers (2013) en studie publicerad i tidskriften *Journal of Contemporary European Studies*. Där undersöker de den brittiska pressens rapportering om Greklands krisen. Syftet var att undersöka ifall den brittiska publiken blev mer skeptisk till eurosamarbetet på grund av den brittiska pressen till synes negativa nyhetsförmedling. De kommer fram till är att kritiken inte är obefogad, och att största delen av artiklarna lägger en skuld på de grekiska politikerna och den grekiska befolkningen, snarare än EU och andra aktörer (Touri & Rogers, 2013:182).

Sophia Kaitatzi-Whitlock (2014) berättar i sin artikel om hur Grekland år 2009 ställdes inför en statsskuld och upplåningskris som satte hela euroområdet i fara. Kaitatzi-Whitlock beskriver i artikeln hur EU-kommissionen, tillsammans med ECB och IMF, efter stora förseningar bildade en hybrid treparts-enhet, den så kallade "trojkan" för att hantera det svårt skuldsatta landet. Denna handling väckte internationell uppmärksamhet. Artikeln beskriver också hur det grekiska folket kom att stå i centrum för internationell mediebevakning.

Robert G Picard, I.B. Tauris & Co (2015) skriver i sin studie att det grekiska euro-dramat skapade den största utmaningen för den europeiska integrationen på 60 år, eftersom den satte maktindelningen och beslutsstrukturer inom EU och eurozonen på prov. Det grekiska euro-dramat kom att hota den gemensamma valutans existens enligt skribenterna. Denna bok undersöker hur den ekonomiska och politiska krisen har skildrats i den europeiska pressen. Hur bevakningen har orsakat konsekvenser för allmänhetens förståelse för utvecklingen, orsaker, ansvar, roller samt europeiska institutionernas effektivitet, europeisk integration och europeisk identitet.

Theofanis Exadaktylos och Tereza Capelos artikel *Feeling The Pulse of the Greek Debt Crisis: Effect on the Web of Blame* (2016) undersöker innehållet i de grekiska mediernas framställning av skuldkrisen från 2009 till 2012. Författarna analyserar innehållet i yttranden från journalister, experter och intellektuella som publicerats i grekiska tidningar, och deras affektiva ton gentemot politiska aktörer och institutioner. Författarna fokuserar på ilska, rädsla och hopp som ligger till grund för allmänhetens förtroende och misstroende mot inhemska institutioner och emot EU-institutioner. Denna artikel berör skuldkrisens konsekvenser och inverkan som en traumatisk händelse på den allmänna opinionen och för attityderna om den europeiska integrationen.

Asimina Michailidou menar i artikeln *The Germans are back: Euroscepticism and AntiGermanism in Crisis-Stricken Greece* (2017) att eurokrisen har genererat en djupgående och pågående politisering inom EU, som givit upphov till gamla och nya politiska och sociala konflikter. Dessa i sin tur formar allmänna uppfattningar om krisen och krishanteringen legitimitet. Michailidou undersöker hur krisen porträtterades under de första fem åren (2009–2013) av grekisk media. Under denna period återupptogs anti-tyska stereotyper i den grekiska offentliga sfären parallellt med en alltmer allmän euro-skepsis. Michailidou analyserar nyheter och innehåll på sociala medier från denna period, och visar att under denna nyfunna skepticism mot EU och Tysklands roll ligger det en mycket bredare berättelse, nämligen kraftkampen mellan folket och den politiska eliten.

Granskning av Grekland i den internationella pressen under finanskrisen har varit mycket hård enligt många oberoende observatörer, hävdar George Tzogopoulos i boken *The Greek*

Crisis in the Media, Stereotyping in the International Press (2016). Grekerna har, enligt skribenten, ofta blivit klandrade för en mängd internationella politiska problem och ekonomiska faktorer som faktiskt ligger utanför deras kontroll. Tzogopoulos granskar de amerikanska, brittiska, franska, tyska och italienska tidningars bevakning av den ekonomiska krisen i Grekland. Den grekiska krisen analyseras utifrån i vilken utsträckning den grekiska finanskrisen har fått en rättvis och balanserad täckning av pressen, och Tzogopoulos frågar hur långt de nationella stereotyperna har bidragit till hur händelser har rapporterats. Genom att placera de grekiska erfarenheterna och behandlingen tillsammans med andra EU-medlemmars medlemmar, såsom Portugal, Irland, Italien och Spanien, undersöker Tzogopoulos likheter och skillnader mellan hur olika länder hanterat de utmaningar som de ställts inför under denna viktiga period. Han undersöker vidare hur och varför världens medier rapporterade dessa händelser. Tzogopoulos diskuterar också det teoretiska ramverk och metod som han använder i sin analys, nämligen framing (inramning) av Robert M. Entman (Entman, 1993). Denna teori är viktig för hans kvalitativa analys av det grekiska dramatiska skildring i de internationella medierna. Boken tar också upp förhållandet mellan Grekland och EU. Tzogopoulos diskuterar dikotomin mellan å ena sidan svåra interna beslut, å andra sidan det negativa politiska klimatet, bristen på konsensus inom den grekiska politiska eliten och de smärtsamma åtgärdsåtgärderna tillsammans med de uthålliga grekiska medborgarna.

Avslutningsvis finns det en lucka i den akademiska bevakningen av det grekiska eurodramat, nämligen hur debatten om krisen fördes i andra drabbade euroländer. Ett grekiskt medieperspektiv är vanligt förekommande. Det gäller även amerikanska, brittiska, franska, tyska och italienska perspektiv. Det är denna lucka som denna studie vill täcka, nämligen hur krisen framställs i två dagstidningar i två mindre euroländer.

6. Metod och material

6.1 Metodproblem och studiens validitet

Analysen av de valda artiklarna kommer att utföras med Bacchis socialkonstruktivistiska WPR-metod. Enligt teorin bakom metoden kan en forskare aldrig vara helt objektiv i en textanalys, eftersom forskarens förförståelse färgar tolkningen av texten. Analyser bygger på en subjektiv tolkning samtidigt som man tillämpar vissa regler (Bergström & Boréus, 2011:25). För att hantera detta behövs en konstant reflektion om den egna rollen i undersökningen.

Bacchis metod är god utgångspunkt för textanalys. Boréus (2011:156) nämner dock att metoden inte uttryckligen redogör för hur arbetet med texten skall genomföras. WPR-frågorna ger ändå en gynnsam utgångspunkt. WPR har som grund fyra intellektuella traditioner: socialkonstruktivism, poststrukturalism, feministisk teori och forskning kring styrningsmentaliteter (engelska "Governmentality studies") (Bacchi, 2009:33–34).

6.2 Urval och avgränsningar

Vid forskning finns det inte obegränsat med tid eller ekonomiska resurser, med andra ord måste ett urval göras (Aspers, 2008:90). Objektiva nyhetsartiklar köpta från till exempel Reuters utelämnades, eftersom dessa förväntas meddela objektiva och direkt översatta nyheter– en faktor som hade kunnat få studien att förlora validitet.

Genom att läsa igenom nio artiklar från ledarsidorna kan man få en övergripande bild av hur eurodramats debatt fördes och hur krisen framställdes i de valda två länderna. Artiklarna hämtades på de respektive tidningarnas hemsida efter en sökning på de valda begreppen. Datainsamlingen begränsades till artiklar publicerade mellan 30 juni och 16 augusti 2015. Totalt sett undersöktes nio artiklar som överensstämde med urvalskriterierna. Tidsspannet valdes för att fånga in de händelser som hade stor inverkan på den grekiska euro-krisen. De nio artiklarna finns summerade som bilagor.

Vidare tolkar man subjektivt och holistiskt textens delar, helhet och dess sammanhang. Kvalitativ textanalys kräver förkunskap och välutvecklade verktyg. Saknas detta tappar

studiens resultat i validitet. Frågan om validitet handlar om ifall studien faktiskt mäter det som den avser mäta. Resultatet kommer nämligen påverkas av de valda frågeställningarna, urvalet och tolkningen av det empiriska materialet (Esaiasson, 2012:63).

Efter en genomläsning av de valda artiklarna analyserades materialet så att de valda frågeställningarna kunde besvaras. För att få fram väsentlig information användes följande sökord: *krisen* och *Grekland* eller/och snarlika ord: *grekisk, grekiska, greker, Greklands, finanskris, eurokris, eurokrisen, finanskrisen, finanskrisens, Euro-krisens Grekland, Grexit, Greklandskrisen, Tsipras*. Sökorden översattes till finska och engelska. Sedan filterades generella nyhetsartiklar bort, och endast utbudet på ledarsidor och debatter analyserades. Därutöver koncentrerades materialet på den valda tidsperioden.

6.3 Tidningarna

Som nämnt har två etablerade dagstidningar The Irish Times (IRL) och Helsingin Sanomat (FIN) valts för analysen av debatterna kring Greklands kamp för att få behålla euron. Värt att nämna är att ledarsidor och debattsidor ses som viktiga. De läses förvisso inte av speciellt många, men utövar samtidigt en stark påverkan på opinionsbildningen. Traditionellt sett har ledarsidor använts för att uttrycka redaktionens ställningstaganden och åsikter, men i dag signeras ledarsidor även av enskilda skribenter. Dessutom framställs debattartiklar som tydliga åsikter (Börjesson & Palmblad, 2007).

6.4 The Irish Times

Denna tidning valdes eftersom tidningen är en av de mest populära och mest lästa tidningarna på Irland. Därutöver har The Irish Times högst frekvens på sökningar på Google. The Irish Times etablerades 1859 som en protestantisk och konservativ dagstidning. Tidningens syfte var då att få fram sitt budskap till den i huvudsak protestantiska medelklassen i Dublin ("The Irish Times: 150 Years of Influence | Reviews in History", 2015). Tidningen är uttalat liberal (Prieto Ramos, 2004:34) och har i dag cirka 650 000 läsare dagligen. Tillsammans med The Irish Independent är The Irish Times den ledande morgontidningen på Irland, utan någon konkurrens på vare sig regionalt eller provinsialt plan (Prieto Ramos, 2004:36).

6.5 Helsingin Sanomat

Helsingin Sanomat upplevs som rikstäckande och är klart störst i Finland. År 2011 var de övriga stora dagstidningarna i Finland Ilta-Sanomat, Aamulehti Turun Sanomat, Kaleva, Keski-suomalainen. Dessa tidningar har dock en klar lokal prägel. Helsingin Sanomat har 620 000 läsare dagligen. Tidningen grundades i Helsingfors 1889 av det borgerliga partiet ”Ungfinska partiet”. Tidningen var dock inte begränsad endast till anhängare av just detta parti. Under 1920-talet omvandlades tidningen till en mer generell målgrupp.

7. WPR som analysmetod

WPR omfattar sex frågor som ställs mot valt material:

1. What's the "problem" represented to be in a specific policy or policies?
2. What presuppositions and assumptions underlie this representation of the "problem"?
3. How has this representation of the "problem" come about?
4. What is left unproblematic in this problem representation? Where are the silences? Can the "problem" be thought about differently?
5. What effects are produced by this representation of the "problem"?
6. How/where is this representation of the "problem" produced, disseminated and defended? How could it be questioned, disrupted and replaced? (Bacchi, 2009:12)

Den första frågan är den mest grundläggande. Den presenterar problemet i fråga: Vad är problemet? (Boréus & Bergström 2019:273). Fråga två uppmärksammar inte varför något händer, utan varför det tilläts att hända. (Bacchi, 2009:4–5). Den tredje frågan delas upp i två identifierbara objekt:

1. Förstå utvecklingen av problemets framställning som senare bidrar till formuleringen av problemet i fokus.
2. Begripa problemets framställning i tid och rum. Med andra ord, den historiska kontexten (Bacchi, 2009:10).

Den fjärde frågan ämnar utforska den kritiska delen av WPR att identifiera vad som inte tas upp i problemframställningen; vad lämnas o-problematiserat? Med andra ord, vad utelämnas och vad lyfts fram? Dikotomier som identifieras i materialet kan hjälpa till att finna det som inte uppmärksammas. Att lyfta fram en diskussion om frågor och diverse infallsvinklar som lär bli osynliga då representationen av problemet urskiljs (Bacchi, 2009:12–13).

Fråga fem är en följdfråga till fråga fyra med syfte att föra fram en kritisk analys. Med denna fråga analyseras vilken påverkan diskursen har och vad som gynnar respektive missgynnar. I analysen ska frågan ge svar på hur subjektet framställs i diskursen för att se hur problemframställningen påverkat subjektet. Bacchi nämner diskursiva effekter: vad som är

tillåtet att uttrycka. Han diskuterar även hur vår självbild och vår syn på andra skapas inom diskursen.

Den avslutande frågan är en följd av fråga tre. Denna fråga inriktar sig på processer och handlingar, där de utmärkande problematiseringarna dominerar. Här riktas fokus mot hur problematiseringen når sin tilltänkta målgrupp och därmed skapar legitimitet samt mot vilka grupper som har tillgång till en särskild diskurs. WPR etablerar förståelsen av den offentliga konstruktionen (Bacchi, 2009:33). De ovannämnda frågorna överlappar varandra och nedan finns en mer utvecklad presentation av de valda frågorna, nämligen fråga ett, två och fem.

Q1 – Hur framställs problemet?

Bacchi (2009:2–4) nämner att samtliga ställningstaganden omfattar framställningar av ett problem och hur det anses kunna lösas. Problem är konstruerade av personer med maktmandat. För att komma till botten ska analysarbetet ske omvänt enligt Bacchi: först urskilja konkreta förslag för att identifiera vad som är det egentliga problemet. En grundläggande princip inom WPR är att alla ståndpunkter innehåller problemframställningar som avspeglar hur de ska lösas. Utgångsläget är således att studera dessa ståndpunkter, och utifrån detta utläsa vad det egentliga problemet är.

Q2 – Vilka antaganden ligger till grund för synen på det framställda problemet?

Identifiering av det upplevda problemet inom ett handlingsprogram eller lagförslag följs av en WPR-analys. Vad antas? Vad tas för givet? Vad utelämnas? Det blir således en fråga om varför det tillåts hända, till skillnad från varför det händer. Vilka är de bakomliggande omständigheter som ska vara närvarande för att något skall ske. Dessa värderingar kan ligga till grund för hur personer med maktmandat skapar och identifierar problemen i fråga (Bacchi, 2009:5).

Q5 – Vilka effekter blir resultatet av problemets framställning?

En grundtanke inom WPR är att samtliga problemframställningar tar fram svårigheter och

problem för olika sociala grupper i samhället. Hur olika grupper blir påverkade (vilka gynnas, vilka missgynnas). Således läggs en vikt på granskande av problemframställningarna och huruvida de gynnar vissa, och inte andra (Bacchi, 2009:15).

7.1 Dikotomier, nyckelbegrepp och sociala kategorier

Bacchi tillför tre analysverktyg: Dikotomier, Nyckelbegrepp och Sociala kategorier.

1. Dikotomier (eller binärer) beskrivs som motsatser. Det innebär att den ena exkluderar den andra. De är ömsesidigt uteslutande. Polerna i dikotomin kan därutöver ses som hierarkiska, där det ena tinget har mer värde och mer privilegium. Exempel på detta kan vara man–kvinna eller offentligt–privat (Bacchi, 2009:7). Analysen nedan kommer behandla följande dikotomier:
 - a. Den grekiska makteliten–Det grekiska folket
 - b. Grekland–De övriga euroländerna
 - c. Makteliten i Europa–Folket i Europa
2. För att besvara Q2 anser Bacchi (2009:7) att det är till hjälp att särskilja nyckelkoncept. Syftet med Q2 är att studera vilka antaganden som ligger till grund för framställningen av problemet. Jag kommer därför att använda följande nyckelbegrepp:
 - a. Solidaritet
 - b. Ansvar, Governance (god förvaltning)
 - c. Europabygget
3. De sociala kategorier som man kan finna i framställningen av problemet är den grekiska makteliten (de som misskött landet), det grekiska folket (offer), befolkningen i de övriga euroländerna (de som får vara med och betala priset) och makteliten i Europa (de som konstruerade ett ofullständigt valutabygge). Sociala kategoriseringar samverkar och påverkar positioner som skapar maktstrukturer i samhället. Genom att se på dessa sociala kategorier kan centrala teman för hur vi styrs genom problematiseringar urskiljas. För att se vilka funktioner sociala kategorier ger särskilda problemrepresentationer bör man enligt Bacchi inte endast beskriva de identifierbara kategorierna, utan även de sociala kategorierna.

Nyckelkoncepten enligt ovan kommer till sin användning i analysen av Q2 i kapitel 8.

7.2 Debatten kring Greklands eurokris

Debatten om att hjälpa Grekland kvar i eurozonen kan delas upp i två motsatta ståndpunkter. Ett annat ord för ståndpunkt kan vara inställning, hållning eller för att använda WPR terminologi: policy.

7.2.1 Mot stödpaketet

”Regler är till för att följas”. Ifall ett land lovat att följa de gemensamma reglerna för den gemensamma valutan, och sedan fuskar, så bör landet i fråga stå sitt kast. Vad de övriga euroländerna skall göra är att försöka minimera de negativa konsekvenserna av ett *”Grexit”* från valutaunionen. Prioriteringen var att rädda den gemensamma valutan, inte nödvändigtvis Grekland. Kanske var en del av det politiska spelet att klaga högljutt (Foster, 2010). Ett argument emot stödpaketet var också att det kanske till och med skulle vara nyttigt ekonomiskt för Grekland med en flytande växelkurs (Ignatius, 2015).

7.2.2 För stödpaketet

Den *”korrupta”* grekiska politiska makteliten kan beskyllas, inte det grekiska folket (Erian, 2012). Grekland kan också beskrivas som ett offer. Konstruktionen för den gemensamma valutan var imperfekt: säkerhetsbuffertar och välfungerande kontrollmekanismer saknades. Alla euro-länderna måste göra sitt yttersta för att lösa krisen. Självklart bör grekerna solidariskt vara med och betala. Om grekerna kan reformera sin byråkrati och etablera en modernare statsförvaltning, så kommer landet återfå ett förtroende på de internationella kapitalmarknaderna och därmed inte behöva söka stöd från andra euroländer och IMF.

8. Resultat och Analys

Presentationen av resultatet inleds med Bacchis första fråga (Q1), då denna belyser vad det *sanna* problemet är. Därpå kommer en analys som är negativt inställd till räddningsaktionen, med utgångspunkten som negativ. Därefter kommer den andra frågan (Q2) där centrala kategorier, teman och värderingar som kan ligga till grund för framställningen av problemet.

Solidaritet kan användas för de två motsatta ståndpunkterna: grekerna har osolidariskt inte följt de regler och normer som följer med den gemensamma valutan, samtidigt då Grekland behöver finansiell hjälp skall de andra euroländerna solidariskt ställa upp.

Ansvar, ett genomgående tema då man kritiskt kommenterar Greklands bekymmer är att landets ledning styrt landet oansvarigt. Ansvar kan också användas för de övriga euroländerna då de förmodas hjälpa euro-landet Grekland.

Konceptet *Governance* (egen översättning – god förvaltning) Greklands bekymmer har sitt ursprung i brist på Governance, samtidigt så är den långsiktiga lösningen för Grekland att landet börjar styras enligt god förvaltning.

Det överordnade begreppet är det jag kallar för *Europa-bygget*, dvs en fördjupning av samarbetet och integrationen, där den gemensamma valutan är ett tydligt bevis. Greklands kris hotade indirekt hela Europa-bygget.

Slutligen fråga fem (Q5), en analys där det försöks se vilka diskursiva konsekvenser kan följa då en ser på åsikterna som framställs. WPR-analysen kommer vara verktyget för att förstå hur det grekiska euro-dramat porträtteras och problematiseras: att försöka förstå hur Grekland, Eurozonen och hela EU hamnat i denna problematiska situation.

8.1 Finländska röster om Eurodramat sommaren 2015 i Helsingin Sanomat

Den första artikeln skrevs av centerpolitikern Mauri Pekkarinen. Han resonerar enligt dikotomin Grekland–övriga euroländer, och ifall det verkligen är nödvändigt att rädda Grekland; Vad är kostnaderna för att låta bli? Ifall euro-länderna kommer till slutsatsen att Grekland skall räddas –vad kommer det att betyda för eurosamarbetet? Slutligen kommer

Pekkarinen dock fram till att det är olämpligt att låta Grekland falla (ur eurozonen), med andra ord: ett tydligt ställningstagande för ett solidariskt ansvarstagande

Den andra artikeln (skribent okänd) visar på hur känslig frågan om Finlands godkännande av det tredje räddningspaketet var för ett av de tre regeringspartierna: Sannfinländarna. De var beredda att göra ärendet till en kabinetsfråga. Att frågan väckte känslor kan visa på hur ömt ett tredje räddningspaket var. I artikeln står den grekiske statsministern inte högt i kurs, han agerar oansvarigt med sina dubbla budskap, vilket tvingar Finland att agera och att ta ansvar. Finland bör enkelt räkna på och jämföra kostnaderna för att hjälpa grekerna mot att hålla på principer och låta grekerna klara sig själva.

Den tredje artikeln resonerar kring Grekland och förhållandet till eurosamarbetet och de eventuella nedskärningarna och reformerna. Skribenten är av åsikten att det är dålig stil (osolidariskt och oansvarigt) att bara ”ropa på hjälp” från de andra euroländerna som skött sig och följt samarbetets regler (solidarisk och ansvarsfullt). Om räddningspaketet ska fungera så måste alla solidariskt och ansvarsfullt följa vad som blivit överenskommet. Skribenten nämner att det finns en risk att de faller tillbaka till sitt dåliga beteende (bad governance).

Den fjärde artikeln menar att överenskommelsen om det tredje räddningspaketet verkligen räcker. Problemen för Grekland ligger långt tillbaka och det saknas genomgående förtroende (bad governance). Ska Grekland långsiktigt ta sig ur sina ekonomiska bekymmer behövs det en attitydförändring (good governance).

Genomgående för de finska rösterna representerade i Helsingin Sanomat är att skribenterna räknar på kostnader för euroländerna ifall Grekland skulle tvingas ut ur eurozonen. De har liten förståelse för grekernas bekymmer. Deras oroar sig för Finland och de finska skattebetalarna, för den gemensamma valutan och som en ytterst konsekvens för hela EU-samarbetet. Solidariteten och ansvarstagandet gentemot den gemensamma valutan är central. Efter att ha tolkat och sammanfattat dessa artiklar kan de valda frågorna från Bacchi appliceras:

- **Q1 – Hur framställs problemet?**

Pekkarinen nämner i artikel ett att debatten om att rädda Grekland går konstiga vägar:

*”Keskustelu Kreikan eurojäsenyydestä kulkee outoja latuja”*¹

Han beskriver Greklands situation med hjälp av värdeladdade ord så som ”*vaatii, uho*”² och *Jos*.³ *”Kreikka vaatii Euroopan vakausmekanismilta (EVM) kymmeniä miljardeja euroja lisää velkaa.”*⁴.

Pekkarinen fortsätter med att nämna att andra EU-länder sympatiserar och har empati med Grekland, men att det finska folket aldrig skulle förstå.

*”Muun muassa Italiassa, Portugalissa ja Espanjassa osoitettiin ymmärtämystä sille, että Kreikan velat ovat kaikkien yhteisiä ja että Kreikkaa on autettava. En ihmettele moista reaktiota”*⁵. Han skriver att *ifall* Grekland kommer räddas (av de andra euroländerna) så kommer det att betyda ångestfyllda tider för Finland, och att Finland kommer tvingas föra en diskussion kring en djupare integration, inte nödvändigtvis ”bara” om hur man räddar euron: *”Kreikan pelastustoimissa juuri Suomelle koittavat vielä tuskaiset ajat”*.⁶ *”Jos Kreikka pelastetaan, väitän sen johtavan keskusteluun integraation syvenemisestä. Euroa sekään ei välttämättä pelastaisi”*.⁷

I artikel två skrivs att man kan se tecken på att grekerna omoraliskt försöker skicka räkningen till resten av euroländerna. Skribenten (okänd) hävdar att det från början råder olikheter kring det tredje stödpaketet, inte bara inom den finska regeringen, utan även mellan euroländerna: *”Viikonloppuna Brysselissä alkaneet kokoukset Kreikan kolmannesta tukiohjelmasta toivat kerralla esiin niin euromaiden väliset kuin Suomen sisäisetkin erimielisyydet Kreikan tukemisesta.”*⁸

Inom den finska regeringen rådde det också meningsskiljaktigheter, då Sannfinländarna hotade med att lämna regeringen ifall det tredje räddningspaketet godkändes:

¹ Diskussionen kring Greklands euromedlemskap går udda vägar.

² Kräver, hot

³ Ifall

⁴ Grekland kräver av Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) tiotals miljoner euro samt skulder.

⁵ Bland annat Italien, Portugal och Spanien gav förståelse kring Greklands skulder är gemensamma skulder, och vi bör hjälpas åt. Jag ifrågasätter inte dessa reaktioner.

⁶ Just räddningen av Grekland kommer ge Finland ångestfyllda tider.

⁷ Ifall Grekland räddas, kommer det leda till diskussioner kring en djupare integration, snarare än räddningen av euron.

⁸ Möten som startades under helgen i Bryssel om det tredje stödpaketet påpekade skillnaderna mellan länderna i euroområdet, samt skiljaktigheter inom Finland när det gäller att stödja Grekland.”

*”Lauantaina levisi jopa tieto, että perussuomalaiset olisivat olleet valmiita lähtemään hallituksesta, jos se osaltaan hyväksyisi neuvotteluiden aloittamisen Kreikan kanssa.”*⁹

Skribenten i artikel två nämner också att Finland är av en annan åsikt än IMF, ECB och EU-kommissionen, då dessa tre institutioner är redo att finansiera det tredje stödpaketet:

*”Suomi on eri mieltä kuin kansainvälinen valuuttarahasto IMF, Euroopan keskuspankki sekä EU-komissio, jotka olivat valmiita suosittelemaan lainaneuvottelujen aloittamista Kreikan esityksen pohjalta.”*¹⁰

Skribenten för artikel två skriver vidare att statsminister Juha Sipilä är av åsikten att Grekland behöver göra större åtgärder innan euroländerna ska påbörja förhandlingarna för det tredje stödpaketet:

*”Sipilän mukaan pitää tapahtua paljon liikahduksia, että euromaiden ylipäänsä kannattaisi avata neuvottelut kolmannelta tukipaketista.”*¹¹

Skribenten ger exempel på vad Finlands andel av stödpaketets totala summa är:

*”Kreikan kolmivuotinen tukipaketti olisi isompi kuin etukäteen otaksuttiin – viikonlopun laskelmien mukaan peräti 74 miljardia euroa eli melkein puolitoista kertaa Suomen valtion budjetin verran.”*¹²

Skribenten nämner avslutningsvis även att Tsipras ger dubbla budskap: till grekerna, och ett till de övriga euroländerna, vilket skapar ett misstroende:

*”Tsipras puhuu kreikkalaisille eri viestiä kuin euromaille, mikä ei ole lisännyt luottamusta”.*¹³

Budskapet i artikel tre är att den grekiska eurokrisen håller alla euroländer i sitt grepp:

*”Aikataulu on jälleen tiukka.”*¹⁴ – Grekland har inte hållit den överenskomna gemensamma standarden: *”Euro-ryhmä taas epäilee, että Kreikka luistaa jälleen jollain ilveellä uudistusten toimeenpanosta.”*¹⁵. Euroländerna misstror Grekland och anser att landet bör reformeras:

⁹ I lördags spreds det information om att Sannfinländarna var redo att lämna regeringen, ifall de skulle godkänna inledandet av förhandlingarna med Grekland.

¹⁰ Finland är av annan åsikt än IMF, ECB och EU-kommissionen, vilka var redo att rekommendera låneförhandlingar från botten.

¹¹ Enligt Sipilä bör det ske mycket för de andra euroländerna att ens överhuvudtaget lönar sig att öppna diskussioner om ett tredje stödpaket.

¹² Greklands tre-åriga stödpaket skulle vara större i förhand än vad som var tänkt – Helgens beräknade kring 74 miljarder euro, dvs en och en halv gång den finska regeringens budget.

¹³ Tsipras pratar till grekerna ett annorlunda budskap än vad han gör till de övriga euroländerna, vilket inte ökat förtroendet.

¹⁴ Schemat är återigen snäv.

¹⁵ Eurogruppen misstänker igen, att Grekland kommer glida igenom genomförandet av reformer.

*”Tavoitteena on nopeuttaa Kreikan modernisoimatta jäänyttä oikeusjärjestelmää.”*¹⁶

Artikel fyra antyder att det verkliga problemet för Grekland är ett attitydproblem. Skribenten i artikel fyra menar att de som tror att det tredje stödpaketet kommer lösa krisen har fel.

*”Se erehtyy, joka luulee, että tiistaiamuna saavutettu alustava sopu Kreikan uudesta, kolmannesta tukipaketista on jonkinlainen päätepiste Kreikan kriisille.”*¹⁷ Skribenten nämner även att krisen har haft fler problem, och fel perspektiv:

*”Kreikan kriisin arvioinnissa on ollut monta ongelmaa ja perspektiivivirhettä.”*¹⁸

Det finns flera orsaker till krisen. En av dessa är att Grekland aldrig haft en fungerande regering; *”Yksi perussyä Kreikan talouden ongelmiin on, että maahan ei ole koskaan syntynyt hyvin toimivaa ja luotettavaa julkista hallintoa.”*¹⁹

En annan orsak är den dåliga grekiska skattemoralen: *”Yksi esimerkki on verotus. Veron kantajat ovat pystyneet järjestelemään verotettavien kanssa diilejä. Niiden avulla kantajat voivat pimittää maksettuja veroja verohallinnolta ja ottaa itse välistä”*²⁰ och *”Kreikan nykyinen hallitus on ollut yhtä haluton kuin edeltäjänsäkin ravistelemaan hallinnon perusrakenteita. Tämäkään tukipaketti ei ole vielä maalissa”*.²¹

- **Q2 – Vilka antaganden ligger till grund för synen på det framställda problemet?**

Artikel ett ger intrycket av att stödja representation att grekerna bluffat sig in i eurozonen, och 2015 valt en vänsterregim som upplevs försöka skylla ifrån sig. Att Finland till slut gick med på det tredje räddningspaketet kan inte tolkas som en handling av empati eller en vilja att finansiellt rädda Grekland. Det var snarare euron som skulle räddas. Finland har alltid varit ett bra exempel på ett fungerande land inom eurozonen. Finländare upplever att grekerna har sig själva att skylla, och att det är omoraliskt att tvinga andra euroländer att betala notan för grekernas ”överkonsumtion”: *”Kreikan kolmivuotinen tukipaketti olisi isompi kuin etukäteen*

¹⁶ Målet är att skynda på Greklands rättvisesystemens oblivna modernisering.

¹⁷ Den som tror att det preliminära avtalet som nåddes under morgonen på tisdag om ett nytt tredje stödpaket kommer vara slutet på Greklands kris, misstar sig.

¹⁸ Greklands kris har visat på flera fel, samt fel i perspektiv.

¹⁹ En anledning till Greklands ekonomiska problem är att landet aldrig haft ett bra fungerande och tillförlitlig offentlig förvaltning.

²⁰ Ett exempel är skatten. ”Kronofogden” har kunnat ordna affärer med skatteskyldiga. Med hjälp av dessa, kan Kronofogden mörka betalda skatter, och behålla en del.

²¹ Den nuvarande regeringen har varit lika motvillig som den tidigare med att reformera regeringen infrastruktur. Även detta stödpaket är långt ifrån mål.

otaksuttiin – viikonlopun laskelmien mukaan peräti 74 miljardia euroa eli melkein puolitoista kertaa Suomen valtion budjetin verran. (fotnot 12)”

Artikel tre beskriver att ömsesidigt tvivel mellan den som ska räddas och de som ska rädda, vilket gör det svårt att på allvar tro på en långsiktig, varaktig lösning: ”*Pöydässä on myös Kansainvälinen valuuttarahasto IMF, joka on pitkään ajanut Kreikalle merkittävämpiä velkahelpotuksia kuin euromaat olisivat valmiita antamaan. Tämä on esimerkiksi Suomessa iso sisäpoliittinen kysymys, koska velkahelpotukset kasvattaisivat Suomen vastuita ehkä jopa miljardilla eurolla – ja juuri tätä on hallitusohjelman mukaan tarkoitus välttää.*”²²

Grekerna litar tyvärr inte på sin byråkrati och sina makthavare, och detta med rätta. Den styrande eliten har sett till sina egna och sina vänners intressen. För att en ekonomi ska fungera väl måste det finnas tillit: ”*Yksi perussyy Kreikan talouden ongelmiin on, että maahan ei ole koskaan syntynyt hyvin toimivaa ja luotettavaa julkista hallintoa.*” (fotnot 19)

- **Q5 – Vilka effekter blir resultatet av problemets framställning? Vem kommer bära bördan av skulduppgörelsen sommaren 2015?**

Enkelt sagt så blir det tuffa tider för Finland: ”*Jos Kreikka pelastetaan, väitän sen johtavan keskusteluun integraation syvenemisestä. Euroa sekään ei välttämättä pelastaisi. Niin epäsoviva on Eurooppa yhteiseen rahaliittoon*” (fotnot 19). Finlands ställningstagande gav stöd till de andra länderna som ville sätta hårt mot hårt och i värsta fall se Grekland lämna eurosamarbetet. ”*Jos hätärahoitus lakkaa, pankit ovat nopeasti maksukyvyttömiä ja Kreikan euroero hyvin lähellä. Se olisi hyppy tuntemattomaan kaikille euromaille, myös Suomelle*”²³
Grekerna måste själva vilja lösa sina problem: ”*Kreikkalaiset epäilevät, onko uusista talouden kiristystoimista mitään hyötyä ihmisten hyvinvoinnin kannalta*”²⁴.

²² På bordet finns även IMF, som har länge drivit Grekland att ge mer betydande skuldlättnader än länderna i euroområdet skulle vara villiga att tillhandahålla. Detta är ett exempel om stora inrikespolitiska frågor då skattelättnader skulle öka de finska skulderna med summor upp till en miljard euro. Det är precis vad regeringsprogrammet säger att man ska undvika.

²³ Om nödfinansiering upphör kommer bankerna snabbt att bli insolventa och det grekiska eurogapet kommer att vara mycket nära. Det skulle vara ett hopp till det okända för alla euroländer, inklusive Finland.

²⁴ Grekerna tvivlar på om de nya åtgärderna för att skärpa ekonomin kommer att vara till fördel för människors välbefinnande.

Grekerna kommer lida så länge en brist på förtroende till makthavarna: *”Kreikka on kovan edessä. Valtiovarainministerin vaihdoksen jälkeen maa on ymmärtänyt, ettei se sanele avun ehtoja”*.²⁵

8.2 Irländska röster om Eurodramat sommaren 2015 i The Irish Times

Suzanne Lynch i artikel ett visar på en solidarisk förståelse för Greklands utmaning och för parter som försöker rädda situationen. Svagheter, brister och oenighet har visats upp för allmänheten (bad governance på EU-nivå och inom eurosamarbetet). Motståndare till euro- och Europasamarbete har fått vatten på sin kvarn. Hennes resonemang utgår ifrån dikotomin makteliten inom EU–EU-medborgarna. Hon oroar sig över att krisen i Grekland kommer att påverka den kommande brittiska folkomröstning ett år senare (2016) om medlemskapet i EU negativt.

Fintan O’Toole i artikel två går längre och anser att EU:s hantering av Greklands kris skingrat illusionen om EU-samarbetets framgång. Realpolitik har fått gå före ideal. Med hot om ”ekonomisk förintelse” tvingades grekerna gå med långivarnas villkor. Hans resonemang utgår ifrån dikotomin Grekland–de övriga euroländerna.

Donald O’Mahony i artikel tre beskriver det stresstest som euron gått igenom. Till slut nåddes en kompromiss. Grekisk ekonomi är i ett förfärligt skick (resultat av bad governance). Den långsiktiga lösningen är att få igång tillväxten i Grekland (god governance). Krisen har också visat på bristerna i EMU. Lika viktigt som att få igång den grekiska ekonomin är att råda bot på EMU:s brister.

John Fitzgibbon i artikel fyra tar upp governance-aspekten på valutaområdet. Han påminner oss om att innan den gemensamma valutan fanns fick alla europeiska ekonomier rätta sig efter tysk ekonomi och den tyska marken. Skulle de nationella valutorna återuppstå skulle en motsvarande situation sannolikt uppstå. Lösningen är ett parlament för euroområdet. På så sätt skulle ett demokratiskt underskott i eurosamarbetet kunna kureras. Hans resonemang utgår ifrån dikotomin makteliten inom EU–folket i EU.

²⁵ Grekland står inför en tuff tid. Sedan finansministerens byte har landet insett att det inte dikterar stöd villkoren.

Donald Donovan i artikel 5 menar att först när kreditgivarna visade sig riktigt tuffa gav vänsterregeringen under statsminister Tsipras med sig och insåg situationens allvar – och en överenskommelse kunde ordnas. Hans resonemang utgår ifrån dikotomin Grekland–de övriga euroländerna. Han nämner också behovet av solidarisk skuldnedskrivning, eftersom den grekiska ekonomin annars aldrig kommer att komma på fötter igen. Alla parter måste ansvarsfullt se framåt istället för att fördela skuldbördan. Slutligen ska sådana känsliga förhandlingar skötas mer diskret. Dramat som utspelade sig för allmänheten har varit kontraproduktiva.

För att sammanfatta artiklarna från Irish Times kan man säga att de visar en solidarisk förståelse för grekernas situation, för situationens allvar och för vikten av att ansvarsfullt hitta en lösning och gå vidare.

Med Bacchis terminologi ser man sammanfattningsvis att:

- **Q1 – Hur framställs problemet?**

Greklands finanskris blottlägger både brister i den grekiska ekonomi, i ”eurobygget” och i hela det europeiska integrationsprojektet:

”Eight emergency meetings of finance ministers, three crisis summits, and a country on its knees. This is the sum total of four weeks of European diplomacy that has shaken the European Union to its core”

Grekland är den svagaste länken i euro-kedjan: *”The European Union as we have known it ended over the weekend. That EU project was all about the gradual convergence of equal nations into an ever-closer union. That's finished now”*.

EU beskrivs bland annat som att ha behandlat Grekland styvmoderligt:

”The failed policy of austerity is being imposed on Greece, while Ireland has been forced to bear the illegitimate and crushing debts of failed banks.

Kan en ny grekisk kris undvikas?

”Reaching an accord will only mark the beginning of another chapter in the long drawn-out Greek saga”

- **Q2 – Vilka antaganden ligger till grund för synen på det framställda problemet?**

Irish Times visar på mer förståelse för grekerna och deras situation. De belyser också oenigheten och utmaningarna bland de andra euroländerna. Om vi inte lär oss läxan från sommaren 2015, så kommer eurosamarbetet och de europeiska medlemmarna att lida. Allmänheten bevittnade hela det politiska spelet, och all oenighet (inom eurozonen och inom den så kallade trojkan) blev synlig för alla att se:

”The Greek crisis is likely to linger as a stain on the European Union for many years to come, regardless of how this crisis plays out” (artikel ett).

Ifall det råder ett demokratiskt underskott inom eurozonen leder det till en undermålig valutaunion:

EMU is no longer the sub-optimal currency zone of its birth, but neither has it reached optimality; it remains a currency union bereft of fiscal or political union, the latter necessary to eradicate all semblances of democratic deficits in the governance of the single currency area. (artikel tre)

Eurozonens-kollektivet genomförde en serie åtgärder för att rädda Grekland kvar inom eurozonen:

These are the two challenges facing the euro: how to restore the trust among eurogroup members needed to change economic policy and how to control Germany and give democratic legitimacy to this policy. (artikel fyra)

Q5 – Vilka effekter blir resultatet av problemets framställning?

Alla euroländer äger ”Greklandsproblemet” och alla måste hjälpa till att lösa det.

Konsekvenserna av det grekiska eurodramat kom bland annat att visa sig ett år senare, då britterna folkomröstade om medlemskapet i EU:

”What began as a battle to stave off a Greek exit from the euro zone over recent weeks has turned into a battle to save the reputation of the European Union” (artikel ett).

Illusionen om det snälla och välmenande EU riskerade att försvinna

"... tormenting Greece is also about sending a political message" (artikel två).

Den långsiktiga lösningen är inte en fråga om finansiell likviditet utan om att Grekland måste gå till botten med korruption och ineffektiv offentlig förvaltning:

"... ownership by the Greek authorities is key, and successful implementation should follow policy commitments" (artikel tre).

En långsiktig lösning är att skapa en politisk makt i form av ett eurozonparlament med en eurozonbudget:

By bringing democratic accountability to the single currency through a euro zone parliament, m public support for the euro can be reinvigorated, trust restored between states, and the policy changes to bring growth back to Europe can finally be implemented. (artikel fyra)

9. Sammanfattning och avslutande diskussion

9.1 Återknytning till frågeställningarna

Utgångspunkt tas från kapitel 7.2 där de två motsatta ståndpunkterna diskuterats och ställts emot varandra. Svaren på de ställda forskningsfrågorna är:

1. *Hur framställs debatten om det grekiska eurodramat i två europeiska dagstidningar: Irish Times och Helsingin Sanomat?*

Åsikterna i artiklarna i Irish Times var genomgående för att solidarisk hjälpa grekerna, det vill säga att de var positivt inställda till det tredje stödpaketet. Uttryck av sympati och förståelse fanns för grekerna och deras utmaningar. Skulden för krisen lades inte enbart hos grekerna, utan också på ett sub-optimalt och ofullständigt valutasystem och en brist på governance.

Artiklarna i Helsingin Sanomat intar en annan ståndpunkt. Grekerna hade oansvarigt misskött sig inom eurosamarbetet, för att sedan välja en vänsterregim som upplevdes skylla ifrån sig. De finska artiklarna tycks kalkylera med konsekvenserna av att tvinga Grekland ut ur euron och att inte ge landet det tredje stödpaketet. Det viktiga för skribenterna i Helsingin Sanomat var att rädda euron, inte att rädda Grekland. Ansvaret låg mot den gemensamma valutan.

2. *Vilka synsätt fanns på relationen mellan den grekiska makteliten, det grekiska folket, befolkningen i övriga euroländer samt makteliten i Europa?*

Genomgående fanns i artiklarna dikotomin mellan den grekiska makteliten, de som upplevs ha misskött landet, och det grekiska folket, de som också får lida. Dikotomin mellan Grekland och de övriga euroländerna, de som skötte sig (till exempel Finland), de som behövde hjälp och fick det (till exempel Irland) och de som behövde hjälp, men ville att andra skulle vara med och betala (som Grekland). Slutligen kan man också säga att dikotomin mellan makteliten i Europa och folket i Europa kommer till uttryck med åsikten att konstruktion av den gemensamma valutan var ofullständig och att folket i euroländerna är de som till syvende och sist står för risken och kostnaden.

9.2 Diskussion

Solidariteten till den gemensamma valutan sattes på prov under Greklands eurokris 2015, och nu i retroperspektiv klarade Grekland och eurozonen anstormningen. Alla euroländer gick mer eller mindre motvilligt till slut med på att hjälpa Grekland, och Grekland gick med på långivarnas, den så kallade Trojkans, krav. Euron var tydligen starkare än vad som framställdes när krisen var som mest akut. Då (2015) var det lätt att få intrycket av att Grexit var oundvikligt och skulle medföra smittorisker till övriga länder i eurozonen. När alternativet till en solidarisk kompromiss var betydligt värre, kan det tyckas att man arbetade för det gemensammas bästa. Provokativt kan man fråga sig om det var av solidaritet som de andra euroländerna hjälpte till, eller om det var av fruktan för alternativet: kollapsad gemensam valuta. De andra euroländerna slöt upp och hjälpte Grekland solidariskt och ansvarsfullt.

Vi har ännu inte sett några motsvarande bevis på ansvarsfullhet och solidaritet beträffande fördelningen av ansvaret för de flyktingar som kom sjö- och landvägen till Europa under åren 2015–2016. Skillnaden mellan den så kallade flyktingkrisen och Greklands eurodrama är kanske att det inte finns tillräckligt hårda konsekvenser av att inte hjälpa till, att låta bli. I framtida studier kan man undersöka varför euroländerna till slut kunde enas om att hjälpa Grekland och dela på ansvaret, medan ansvaret och bördan för den stora flyktingvågen 2015–2016 (där har EU-länder haft svårt att enas om hur bördorna skall delas) fortsatt är olöst. Intressant vore att se och jämföra hur flyktingvågen framställdes, hur debatten fördes i media i de EU-länder som var stora mottagare av flyktingar och i de som valde att inte ta emot. En sådan studie skulle kunna använda sig av motsvarande metod som den här studien.

Referenslista

- Akhtari, K. (2015). Därför har Grekland finanskris - Nyheter (Ekot). Sverigesradio.se. Retrieved 25 December 2017, from <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6198250>
- Alderman, L., Kanter, J., Yardley, J., Ewing, J., Kitsantonis, N., & Daley, S. et al. (2016). Explaining Greece's Debt Crisis. Nytimes.com. Retrieved 10 November 2017, from <https://www.nytimes.com/interactive/2016/business/international/greece-debt-crisis-euro.html>
- Allen, K. (2015). Greece crisis timeline: the rocky road to another bailout. the Guardian. Retrieved 23 November 2017, from <https://www.theguardian.com/business/2015/aug/20/greece-crisis-timeline-rocky-road-another-bailout>
- Bergström, G. & Boréus, K. (Ed.). (2012). Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. (3., [utök.] uppl.). Studentlitteratur. ISBN: 978-91-44-07476-4
- Boström, M., Savic, V., Nylander, T., & Sjöström, S. (2009). Maktskifte i turbulent Grekland - Nyheter (Ekot). Sverigesradio.se. Retrieved 25 December 2017, from <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=2499802>
- Börjesson, M. & Palmblad, E. (2007) Diskursanalys i praktiken. Malmö: Liber
- Capelos, T., & Exadaktylos, T. (2016). Feeling the pulse of the Greek debt crisis: affect on the web of blame. National Identities, 19 (1). doi: 10.1080/14608944.2015.1113241
- Villkor för att få gå med i euroområdet: konvergenskriterier - Consilium. (2019). Retrieved from <https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/joining-the-euro-area/convergence-criteria/>
- Donovan, D. (2015). Latest Greek bailout proposals – can another crisis be averted? The Irish Times. Retrieved from <https://www.irishtimes.com/opinion/latest-greekbailout-proposals-can-another-crisis-be-averted-1.2307826>
- Ekman, K. (2014). Skulden. Stockholm: Leopard.

- Entman, R. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51-58. doi: 10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x
- el-Erian, M. (2012). Who is to blame for Greece's crisis? *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/business/economics-blog/2012/may/18/who-blamegreece-crisis>
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (4., [rev.] uppl.). Norstedts juridik.
- Farell, H. (2012). A More Imperfect Union: On the European Central Bank. Retrieved from <https://www.thenation.com/article/more-imperfect-union-european-central-bank/>)
- Fem viktiga saker att veta om Maastrichtfördraget. (2017). European Central Bank. Retrieved 25 December 2017, from https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me-more/html/25_years_maastricht.sv.html
- Fitzgibbon, J. (2015). Greek crisis: Why we need a 'Parliament of the Euro Zone'. *The Irish Times* Retrieved from <https://www.irishtimes.com/opinion/greek-crisis-why-we-need-a-parliament-of-the-euro-zone-1.2295099>
- Foster, J. (2010). Five Reasons Not to Support a Bailout of Greece. Retrieved from <https://www.heritage.org/europe/report/five-reasons-not-support-bailout-greece>
- Greece: the third economic adjustment programme - Consilium. (2019). Retrieved from <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/financial-assistance-eurozonemembers/greece-programme/>
- Grekland: det tredje makroekonomiska anpassningsprogrammet - Consilium. (2019). Hämtad 16 Augusti 2019, from <https://www.consilium.europa.eu/sv/policies/financial-assistance-eurozone-members/greece-programme/>
- Helsingin Sanomien periaatelinja. (2013). Helsingin Sanomat. Retrieved 14 November 2017, from <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002604272.html>
- Kaitatzi-Whitlock, S. (2014). Greece, The Eurozone Crisis and the Media: The Solution is the Problem. *Javnost - The Public*, 21(4). doi: 10.1080/13183222.2014.11077101
- Ignatius, D. (2015). Opinions Greece is trapped by the euro. *The Washington Post*. Retrieved from <https://www.washingtonpost.com/opinions/greece-is-trapped-by->

theeuro/2015/07/07/a91c0466-24d8-11e5-aae2-6c4f59b050aa_story.html?

noredirect=on&utm_term=.f44537b21a50

- Library, C. (2017). European Debt Crisis Fast Facts. CNN. Retrieved 23 November 2017, from <http://edition.cnn.com/2013/07/27/world/europe/european-debt-crisis-fastfacts/index.html>
- Lynch, S. (2015). The only winner will be Euroscepticism. The Irish Times. Retrieved from <https://www.irishtimes.com/opinion/the-only-winner-will-beeuroscepticism-1.2283596>
- Michailidou, A. (2016). 'The Germans are back': Euroscepticism and anti-Germanism in crisis-stricken Greece. *National Identities*, 19(1). doi: 10.1080/14608944.2015.1113242
- Murphy MP, (2014) Forty Years of EU Influencing Social Policy in Ireland – a Glass Half Full? Department of Sociology, National University of Ireland, Maynooth
- O'Mahony, D. (2015). Tsipras took home a deal far worse than had previously been on table. The Irish Times Retrieved from <https://www.irishtimes.com/news/world/europe/greece-crisis/tsipras-took-home-a-deal-far-worse-than-had-previously-beenon-table-1.2284843>
- O'Toole, F. (2015). Tormenting Greece is about sending a message that we are now in a new EU. The Irish Times Retrieved from <https://www.irishtimes.com/opinion/tormenting-greece-is-about-sending-a-message-that-we-are-now-in-a-new-eu-1.2283593>
- Strandberg, L. (2010). Irland - den keltiska tigerns uppgång och fall. Svenska Dagsbladet. Retrieved from <https://www.svd.se/irland-den-keltiska-tigerns-uppgang-och-fall>
- Stylianos Papathanassopoulos (2015) *The Media and Financial Crises: Comparative and Historical Perspectives*. Edited by Steve Schifferes, Richard Roberts, London: Routledge
- Tiilikainen T (2017) *Finland's EU Membership: Smooth Europeanisation*, International Centre for Defence and Security, Estonia

- Von Uexkull, J. From Greek to Euro Crisis: How German Ideology Is Destroying Europe's Future. Huffington Post. Retrieved 14 November 2017, from https://www.huffingtonpost.com/jakob-von-uexkull/from-greek--to-eurocrisi_b_7926532.html
- Pekkarinen, M. (2015). Mauri Pekkarinen: Kreikan pelastustoimissa Suomelle koittavat tuskaiset ajat. Helsingin Sanomat. Retrieved from <https://www.hs.fi/mielipide/art-2000002837307.html>
- Pulmer, B. (2012). Could Finland be the first country to leave the euro?. Washington Post. Retrieved 19 November 2017, from https://www.washingtonpost.com/news/wonk/wp/2012/07/06/could-finland-be-the-first-country-to-leave-the-euro/?utm_term=.059b260ed184
- Prieto Ramos, Fernando, 2004. Media and Migrants A Critical Analysis of Spanish and Irish Discourse on Immigration. Berlin: Peter Lang.
- Pääkirjoitus: Kreikan kriisi pitää euromaat otteessaan. (2015). Helsingin Sanomat. Retrieved from <https://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000002840341.html>
- Pääkirjoitus: Kreikan tukipaketti putoaa hetteiseen maastoon. (2015). Helsingin Sanomat. Retrieved from <https://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000002844380.html>
- Pääkirjoitus: Suomi pelaa kovaa peliä Kreikka-neuvotteluissa. (2015). Helsingin Sanomat. Retrieved from <https://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000002837998.html>
- The Irish Times Trust | History & Values | The Irish Times. The Irish Times. Retrieved 14 November 2017, from <https://www.irishtimes.com/about-us/the-irish-times-trust>
- The Irish Times: 150 Years of Influence | Reviews in History. (2015). History.ac.uk. Retrieved 14 November 2017, from <http://www.history.ac.uk/reviews/review/1804>
- Rachman, G. (2010). Greece threatens more than the euro | Financial Times. Retrieved from <https://www.ft.com/content/c5aadd7e-1fe7-11df-8deb-00144feab49a>
- Stenberg-Gustafsson, N. (2015). Vem är Alexis Tsipras?. [online] Svenska Yle Finland. Available at: <https://svenska.yle.fi/artikel/2015/01/26/vem-ar-alexis-tsipras> [Accessed 16 Dec. 2017].
- Suni, P. and Vihriälä, V. (2016). Finland and Its Northern Peers in the Great Recession. ETLA – The Research Institute of the Finnish Economy, [online] 49.

Available at: [https:// www.etla.fi/wp-content/uploads/ETLA-Raportit-Reports-49.pdf](https://www.etla.fi/wp-content/uploads/ETLA-Raportit-Reports-49.pdf)

[Accessed 2 Nov. 2018]

- Tervo, M. (2002). Sports, 'race' and the Finnish national identity in Helsingin Sanomat in the early twentieth century. *Nations and Nationalism*, [online] 8(3), pp.335-356.
- Available at: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1469-8219.00054/epdf>
[Accessed 19 Dec. 2017]
- Touri, Maria & Rogers, Shani Lynn - Europe's Communication Deficit and the UK Press: Framing the Greek Financial Crisis (2013), *Journal of Contemporary European Studies* Volume 21, Issue 2, DOI: 10.1080/14782804.2013.815462
- Where do eurozone countries stand?. (2015). BBC News. Retrieved 16 November 2017, from <http://www.bbc.com/news/world-europe-33408466>
- Ziabari, K., & Milios, J. (2019). Will Greece Recover from Its Debt Crisis?. Retrieved from <https://www.faiobserver.com/region/europe/greek-debt-crisis-greece-debteuropean-union-eurozone-imf-world-news-23804/>

Bilagor

Artiklar publicerade under sommaren 2015 i Helsingin Sanomat och i the Irish Times
Helsingin Sanomat

Artikel 1.

Helsingin Sanomat - Mauri Pekkarinen. "Kreikan pelastustoimissa Suomelle koittavat tuskaiset ajat" Översatt: "Greklands räddningsaktioner står Finland inför smärtsamma tider" (publ. 2015- 7-10)

Mauri Pekkarinen, finländsk centerpartist skriver i sin debattartikel om den potentiella räddningen av Grekland. Han påpekar att en ytterligare räddning kommer innebära tuffa tider för Finland. Han nämner bland annat hur mycket Grekland är skyldig Finland och avslutar med att nämna att ifall Grekland räddas kommer det att leda till en djupare integration eurosamarbetet. Men huruvida åtgärderna är tillräckligt för att rädda euron är något han ifrågasätter. Han beskriver fenomenet från ett relativt objektiva sätt, men funderar samtidigt till huruvida Grekland verkligen borde räddas. Han beskriver dock att det värsta potentiella resultatet av den tredje räddningsaktionen skulle vara att Grekland skulle skilja sig från EU.

Artikel 2.

Helsingin Sanomat - Okänd författare. "Suomi pelaa kovaa peliä Kreikkaneuvotteluissa" Översatt: "Finland spelar ett hårt spel i de grekiska förhandlingarna" (13 Juli 2015)

Ledarskribenten skriver om de olika motsättningarna till den tredje räddningsaktionen för Grekland. Det finska partiet Sannfinländarna (allmänt som sagt betraktats som ett högerpopulistiskt parti) var redo att lämna regeringen om en ny räddningsaktion godkänns, men Juha Sipilä (centern) säger att deras syn inte representerar hela Finland. Skribenten beskriver sedan hur det grekiska parlamentets förslag inte räcker, och nämner sedan att Finland inte är på samma sida som IMF, ECB och kommissionen. Skribenten skriver att Tsipras, talar ett annat språk till det grekiska folket i jämförelse med språkbruket mot de övriga euroländerna, vilket inte skapar förtroende. Han redogör för de olika euroländernas ståndpunkter till en tredje räddningsaktion, för att sedan avsluta meningen med att Finland spelar ett hårt spel, och även ifall Grekland skulle lämna eurosamarbetet skulle det leda till ekonomiska förluster i läneländerna, det vill säga de övriga euroländerna.

Artikel 3

Helsingin Sanomat - Okänd ledarskribent - "Kreikan kriisi pitää euromaat otteessaan",

Översatt: Den grekiska krisen håller euroländerna i sitt grepp. Publ. 24 Juli 2015

Denna ledare rör den andra lagstiftningsreformen, vilket satte igång villkoren för ett tredje räddningsprojektet. Detta satte igång förhandlingarna kring europeiska stabilitetsmekanismen, som i sig skulle ge Grekland ekonomiskt stöd. Skribenten nämner att tidsramen återigen är begränsad, och möjligheten för att Grekland skulle lämna eurosamarbetet finns, samt att det övriga medlemmarna förberett för sig för det. Bankens återvinnings- och upplösningdirektiv innebär bland annat att om någon bank ska räddas har aktieägarna det största ansvaret och även inlåning från de stora insättarna adresseras. Först då vänder du dig till skattebetalarna. I framtiden ligger det årtal av impopulära reformer för det grekiska folket, men skribenten nämner att grekernas vardag har snäppet förbättrats, då banker har öppnat och stabilitetsmekanismens stöd ligger närmare. Dock utesluter skribenten inte att Grekland inte skulle lämna eurosamarbetet. Ett dåligt tecken nämner skribenten är att alla parter inblandade, är det att ingen helhjärtat tror på ett bra slutresultat. Grekerna tvivlar att de nya ekonomiska åtstramningarna är för grekernas bästa, och eurogruppen å andra sidan misstänker att Grekland skulle glida tillbaka till dit det hela började. Skribenten avslutar men att påpeka att detta är ett exempel för Finland då den inhemska politiken skuldlättnad skulle öka Finlands skulder med upp mot en miljard. Problemet i denna ledare representeras som att Grekland måste bestämma sig, huruvida de verkligen vill reformera sitt land. Antagandet bakom detta konstaterade är misstroendet bland de bankerna gentemot Grekland stängde möjlighet att låna pengar. Greklands alla bekymmer blev synliga för omvärlden. Det andra euroländerna kan hjälpa till, men det största jobbet måste grekerna stå för sig själv. Är de verkligen beredda på det? Representationen av detta problem kan tolkas som att det är det grekiska som folket lider, och måste bära bördan för reformer. En annan utväg finns inte.

Artikel 4

Helsingin Sanomat - Okänd ledarskribent - "Kreikan tukipaketti putoaa hetteiseen maastoon",

Översatt: Det grekiska stödpaketet faller i en sluttande terräng. Publ. 12 Augusti 2015

Det är ett misstag att anse att överenskommelsen som träffades tisdag i Grekland om det nya tredje biståndspaketet är något slags slutpunkt för den grekiska krisen. De grekiska problemen

började inte med att långivare som tillhandahöll stödpaket krävde besparingar och reformer av den grekiska ekonomin som motprestation. Problemen ligger långt längre bort. En av huvudorsakerna till den grekiska ekonomins strukturella problem är att det aldrig har funnits en välfungerande och tillförlitlig offentlig förvaltning i landet. Samma förtroendeproblem visas också i motsatt riktning: från botten till toppen. Ett exempel är beskattning. Skattebetalarna tvivlar på att de inbetalda skatterna kommer det gemensamma tillgodo. En halvkorrupt offentlig förvaltning har också gjort det möjligt för de styrande partierna att kunna sprida sina egna anhängare till statliga tjänstemän trots att inget arbete har varit tillgängligt (klientelismen). Eftersom den offentliga förvaltningen har varit sådan, har medborgarnas förtroende i staten - vilket skulle krävas genom en väl fungerande beskattning - varit nära noll. Om frågorna om den grekiska ekonomin och förvaltningen lämnas oupplösliga kommer en genuin förbättring aldrig äga rum. Den nuvarande grekiska regeringen verkar vara lika motvillig som sina föregångare.

The Irish Times

Artikel 1.

The Irish Times - Suzanne Lynch. "The only winner will be Euroscepticism" - Översatt: "Den ända vinnaren kommer vara euroskeptismen" (publ. 14 Juni 2015)

Lynch (2015) beskriver nödmötet med finansministrar, kristoppmöten med regeringschefer och ett land på knä. Krisen har fundamentalt skakat om EU. Den grekiska krisen kommer att sätta märken i EU oavsett hur det går. Det som började som en strid att förhindra ett grekiskt uttåg från euroområdet har under de senaste veckorna blivit en strid för att rädda EU:s rykte. Lynch lägger ett fokus på att skulden ligger bara delvis hos den grekiska regeringen. Krisan har också skadat EU. Skribenten talar om att Tyskland har blivit måltavla för den grekiska folkliga vreden och att den tyske finansministern Wolfgang Schäubles idé om en tillfällig grekisk utgång från euroområdet sågs som ett bevis på att Tyskland ville stänga Grekland ute. Beteendet hos de övriga euroländernas medlemmar är inte bara nere för nationell oförmåga eller brist på europeisk solidaritet, utan snarare ett oundvikligt resultat av monetära unionen. Rikare länder var tvungna att försvara sina svagare medlemmar för att hålla euron på rätt väg, har visat sig vara allvarligt destruktivt för den europeiska solidariteten. Frågan om hur man balanserar de enskilda intresset hos en medlemsstat mot den

kollektiva har uppmärksamrats av den grekiska krisen. Lynch tror att den grekiska krisen sannolikt kommer att stärka stödet till ett brittiskt utträde från EU.

De senaste månaderna har givit många brittiska EU-kritiker gott om ammunition. Intressant nog har täckningen av den grekiska krisen i Storbritannien, både från höger och vänster, tagit Syrizas sida och starkt kritiserar EU. Lynch tror att skildring av EU kommer sannolikt att dröja kvar sig i brittiska väljarnas minne inför sin egen folkomröstning.

Artikel 2

The Irish Times - Fintan O'Toole. "Tormenting Greece is about sending a message that we are now in a new EU", Översatt: "Att plåga Grekland sänder ett budskap att vi är nu i ett nytt EU". Publ. 14 Juli 2015

O'Toole börjar sin ledare med att jämföra EU med maffian. Han talar om hur Grekland har förlorat sin suveränitet, och beskriver EU-tjänstemännens handlingar över förhandlingarna till "mental waterboarding" (en form av tortyr). Han beskriver EU institutionerna som en "coercive institution" (Tvångsinstitution). Eurozonens ledare beskriver O'Toole som "In a mood of revenge-fuelled madness" (På ett hämnande galenskapligt humör) och "... tormenting Greece is also about sending a political message" (Att plåga Grekland är att skicka ett politiskt meddelande). Det EU vi kände försvann under veckoslutet menar

O'Toole. Det europeiska samarbetets idé var byggt på tre villkor;

1. integration ett frivilligt val,
2. när man väl tagit ett sådant som för valutaunionen är det oåterkalleligt, och
3. underförstått att Tyskland skulle vara återhållsam och inte försöka toppstyrt.

Alla dess tre villkor ifrågasattes under helgen, menar O'Toole. Genom att stänga de grekiska bankerna, hota grekiska väljare och överlämnande med villkor som är avsedda att vara fullständigt förödmjukande, avslutade EU och euroområdets ledarskap av begreppet samtycke. Den grekiska regeringen kapitulerade. Det egentliga problemet är således illusionen om ett vänligt Europa som försvann, nu är det makt- och realpolitik som gäller. Veckan innan hade de svansföring och efter överenskommelsen, var svansen mellan benen. Det övriga euroländerna ville möjligtvis statuera ett exempel. Visst kan ett euroland i kris få hjälp av de andra länderna, men det ingen lätt process.

Artikel 3

The Irish Times - Donal O'Mahony - "Tsipras took home a deal far worse than had previously been on table", Översatt: Tsipras tog hem en överenskommelse, mycket värre än vad som tidigare varit på bordet". Publ. 15 Juli 2015

O'Mahony diskuterar i sin ledarsida om den 17 timmars långa förhandlingen om det tredje nödlånet till Grekland. Eurosamarbetet skadades i grunden. Den tyske finansministern föreslog en EMU "time-out" (Grexit under ett annat namn). För franska presidenten Hollande var det ett skrämmande förslag som inte stämde med "vår uppfattning om Europa", medan för den tyske förbundskanslern Merkel inte kunde och skulle vara "ett avtal utan kostnad". Till slut nåddes en kompromiss. Den "oåterkalleliga" euron har överlevt sitt mest akuta stressprov. Ett räddningspaket om 86 miljarder euro kom på plats och med den ett program för övervakning och uppföljning. De tidigare åtstramningsprogrammen har inte lyckats då de varit för fokuserade på åtstramning och mindre på att få igång utbudssidan, som är nödvändiga för att återuppliva den grekiska återhämtningspotentialen och därmed hjälpa ekonomin att växa. Delvis är det de successiva grekiska regeringarnas eget fel då inte ägnade sig åt landets ekonomiska problem och reformer för att åtgärda dessa. Grekland var och kommer att förbli, den svagaste länken i den gemensamma valutakedjan, en "exceptionell och unik" utmaning för eurogruppen, och det kommer sannolikt att kräva "exceptionella och unika" lösningar under en längre tid.. Om det finns en övertygad avhämtning från de beklagliga händelserna under de senaste sex månaderna är det säkert att den politiska integrationen måste fördjupas i ännu högre takt än hittills, så att regionens medborgare kan utveckla en enhet av identitet och gemensam mål som ger solidaritet i tider av kris och lika möjligheter i massor. Euroområdet måste bli ett euroland, för grekerna, och tyskarna, och alla andra däremellan. Det verkliga problemet i denna debattartikel kan tolkas som att Greklands verkliga problem är inte brist på pengar, utan snarare ålderdomlig förvaltning och klientism. Där vidare så kan antagande bakom vara Greklands besvärliga ekonomiska situation visar klart och tydligt i den ekonomiska statistiken. Den långsiktiga lösningen på Greklands problem är att få till en hållbar tillväxt, vilket besvarar Q5.

Artikel 4

The Irish Times - John Fitzgibbon - "Greek crisis: Why we need a 'Parliament of the Euro Zone", Översatt: Grekiska Krisen: Varför vi behöver en ny "eurozons parlament". Publ. 24 Juli 2015

Fitzgibbon skriver i denna ledare om de potentiella konsekvenserna, vad kommer att ske med euroområdet efter en "Grexit"? Många har förutspått euro "experiment" kommer att sluta och de nationella valutorna kommer att återvända. Men det kommer inte att hända enligt Fitzgibbon. Bortsett från det omedelbara finansiella kaoset som skulle uppstå som staterna kämpade varandra och globala finansmarknader för att diktera värdet av sina egna valutor skulle det långsiktiga resultatet vara detsamma som det är idag. Tyskland skulle fortsätta sin ekonomiska dominans i Europa - den här gången genom Bundesbankens politik - utan de samarbetsmekanismer som redan finns. Denna situation beskrivs som djupt frustrerande.

Även IMF och Tysklands finansminister, är överens om skuldförlåtelse och nya politiska riktlinjer för tillväxt över hela Europa behövs desperat. Det enkla svaret är brist på förtroende. Vidare litar ingen på att grekerna inte skulle skuldsätta sig igen på slöseri med utgifterna, om de skulle få skuldförlåtelse. Avtalet med Grekland har förändrat denna situation. Medan den stöds av den tyska allmänna opinionen som tillräcklig sträng, har det tvingat tyskarna att titta på sig själva och ifrågasätta effekten av deras dominans i Europa. Det 'verkliga' problemet pekar på att Greklands krisen visar på (ett demokratiskt underskott) inom eurozonen, och antaganden bakom detta skulle då vara att Tyskland upplevs som en dominerande spelare i eurozonen. Men de andra euroländerna har ett visst inflytande, Så kanske det inte var innan euron då var de olika medlemmarna tvungna att rätta sig efter Bundesbank, och den tyska marken. Skulle euron försvinna, är vi där igen. Governance aspekten är viktigt i hela europasamarbetet. Man måste väga effektivitet mot demokratiskt inflytande.

Artikel 5

The Irish Times - Donal Donovan - "Latest Greek bailout proposals – can another crisis be averted?", Översatt: Senaste grekiska räddningsaktionen - kan en ytterligare kris förhindras? Publ. 6 Augusti 2015

Stoftet har knappt lagts sig efter "avtalet" som nåddes för tre veckor sedan mellan den grekiska regeringen och dess europeiska borgenärer och Internationella valutafonden. Den grekiske premiärministern Alexis Tsipras har sedan lyckats, trots stor inre motstånd, genom

att passera en oöverträffad mängd reformlagstiftning som krävdes av ”trojkan”. Vägen framåt beskrivs som inte lätt. Att nå en överenskommelse kommer bara att markera början på ett annat kapitel i den långdragna grekiska sagan. Chanserna att ett nytt program lyckas beror främst på graden av stöd som den grekiska regeringen kan samla i hemlandet. Men om de tidigare misslyckandena inte ska upprepas finns det tydliga lärdomar från den senaste erfarenheten som tas ombord av båda sidor. Först måste europeiska politiker fortsätta att göra klart att de är villiga att acceptera en ”Grexit”. Tidigare uttalanden som det av Angela Merkel medför att en eventuell uppdelning av euron skulle vara ett

"misslyckande för Europa" bidrog till att skapa ett intryck av att europeiskt stöd till Grekland skulle bibehållas till nästan vilken kostnad som helst. Den grekiska sidan började bara förhandla seriöst när de europeiska ledarna äntligen sa vad de menade och menade vad de sa. För det andra borde långivarna vara öppna från början för en nedskrivning av den massiva grekiska statsskulden, om det överenskomna reformprogrammet upprätthålls. Politiskt borde för Grekland en nedskrivning av skuldens värde ge en "seger" av sorter för Tsipras-regeringen, och hjälpa dem att bemöta den interna kritiken. Ett kontinuerligt fokus på skuldkonkurrens gjorde det möjligt för den grekiska sidan att undvika att konfrontera den verkliga frågan, nämligen att hantera de strukturella problemen som har hållit tillväxten tillbaka i Grekland i årtal. Framgångsrika förhandlingar kräver kompromisser för att uppnå ömsesidigt fördelaktiga, om än mindre än optimala, resultat. Det verkliga problemet representeras som att den viktiga frågan är hur vi kan undvika uppkomsten av en ny kris. Antagandet som stödjer denna representation är mycket fokus som lades på att finna en överenskommelse. Den stora frågan som behöver en lösning är hur detta problem uppstod i första hand. Representationen av detta problem är då i det korta perspektivet, få det grekiska folket att bära bördan. Men, det hade fått värre konsekvenser ifall 'Grexit' hade skett.